

Lapin matkailun EDELLÄKÄVIJÄT

Kotimajoituksesta elämysteollisuuteen

MARKKU LAUKKANEN

VÄYLÄKIRJAT

Lapin matkailun menestystarina ilmestyy kirjana Matkamessuilla

16.1.2026 0.00

Lapin matkailu on kasvanut muutaman yrittäjän rohkeasta visiosta 50 vuodessa kansainväliseksi elämysteollisuudeksi. Kävijäennätyksiä rikotaan, kun joka toinen Suomeen matkaava haluaa pohjoiseen. Lapista on tullut "kerran elämässä" -kohde miljoonille matkailijoille ympäri maailmaa.

Miten Lapin matkailun menestystarina on syntynyt ja ketkä sen tekivät, siihen journalistinen tietokirja **"Lapin matkailun edelläkävijät – kotimajoituksesta elämysteollisuuteen"** hakee vastauksia eri aikakausien alan yrittäjiltä, rahoittajilta, rakentajilta, päättäjiltä ja matkailun tutkijoilta.

Kirjassa kerrotaan esimerkkien kautta keskeisten Lapin matkailukeskusten kasvun tarinat.

Matkailusta tuli elämysteollisuutta

Lapin matkailu on kasvanut pienimuotoisesta kotimajoituksesta kansainväliseksi elämysteollisuudeksi, jonka vuosittainen liikevaihto on 1,5 miljardia euroa. Matkailijoiden yöpymisten määrä on kasvanut lähes kuuteen miljoonaan. Matkailu tarjoaa Lapissa 12 000 työpaikkaa.

-Lapin lumo ja vetovoima perustuvat samaan kuin historiassa: pohjoisen luonto, talvi, lumi, revontulet, joulupukki, kaamos ja keskiyön aurinko. Kun matkailun varhaisina aikoina, itse matka ja maisemien katselu olivat suurimmassa roolissa, nykyisin matkan kokemus saadaan luontoon perustuvista aktiviteeteista ja elämyksistä, sanoo kirjan tekijä, toimittaja **Markku Laukkanen**.

Lapin vetovoimatekijät eivät ole Laukkanen mukaan muuttuneet. – Yksi matkailun kasvun avaintekijöitä oli niiden tuotteistaminen ja kaupallistaminen. Pohjoisen kokemuksesta on tullut tämän aikakauden Grand Tour -matka, joka halutaan kokea kerran elämässä. Kun Lapissa vierailevien julkisten postauksilla on yli miljardi seuraajaa, potentiaalinen markkina on valtava.

Kantaako matkailun kultakuume - tulevaisuuden uhkatekijöitä

Matkailuyrittäjien uskoa kuvaa meneillään olevat satojen miljoonien eurojen investoinnit uusiin kohteisiin ja palveluihin. – Kysymyksiä herättävät ulkoiset tekijät: talvien lumivarmuus, pandemian kaltaiset shokit ja geopoliittiset uhat.

Laukkanen muistuttaa matkailun kansainvälisten ammattilaisten varoituksista lentokenttien ja kohteiden ylikuormituksesta, ylihinnittelusta sekä paikallisten hyväksynnästä. – Kun varsinkin Rovaniemellä ovat massaturismin ilmiöt lyhytaikaisesti nähtävissä, menestys ei saisi tuoda vauhtisokeutta, jossa keskitytään kermankuorintaan välittämättä palvelulupauksen laadun ja kohtuullisen hintatason täyttämisestä.

– Tulevaisuudessa avainsanoja ovat ekologisuus, autenttisuus ja paikallisuus. Kun Lapissa kyetään yhdistämään luonnon, laadun ja kestävä kehityksen odotukset, sillä on upea tulevaisuus ympärivuotisten elämysten kohteena, arvioi Laukkanen.

Kotimajoituksesta miljardiluokan elämysteollisuuteen

Journalistinen tietokirja kertoo matkailun menestyksen takana olevien henkilöiden haastatteluihin pohjautuvat tarinat. Niistä heijastuu Lapin matkailun kehitys, joka alkoi kotimajoituksesta kasvaen miljardiluokan kansainväliseksi elämysteollisuudeksi alkuun vahvalla yhteiskunnan rahoituksella. Tämä on kääntänyt Lapin kehityksen muuttotappiosta elinvoimaiseksi maakunnaksi.

Kirja on kaikille, joiden sydän sykkii Lapille: lapinkävijöille, matkailun ammattilaisille sekä alan opiskelijoille ja matkailijoille. Kirja on matkailuyrittäjyyden historian lisäksi osa Lapin talous, elinkeino- ja kulttuurihistoriaa.

YTM Markku Laukkanen on toiminut pitkään toimittajana ja julkaissut elämäkertoja ja tietokirjoja. Hän toimii edelleen viestintäalan yrittäjänä.

Kirjan kustantaja on pohjoisen kirjallisuuteen erikoistunut Väyläkirjat.

Kirja on aiheena Matkamessuilla pidettävässä Matkatieto-seminaarissa 16.1 klo 15.45. Seminaarissa haastatellaan kirjassa esiintyviä Lapin matkailun toimijoita.

YTM Markku Laukkanen on toiminut pitkään toimittajana ja julkaissut elämäkertoja ja tietokirjoja. Hän toimii edelleen viestintäalan yrittäjänä.